

NAUJIENOS

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Lapkričio-November 5 d., 1975 d.

Kaina 15c

259

RICHARDSONAS BUS PREKYBOS SEKRETORIUS

PATRAUKĖ TEISMAN BENGALIJOS PREZIDENTO ŽUDIKUS

Kariuomenės vadovybė yra įsitikinusi, kad
kariams nederėjo organizuoti žudynių

NEW DELHI, Indija. — Iš Bengalijos sostinės ateinančios žinios sako, kad kariuomenės vadovybė nutarė patraukti teisman jaunesnius bengalų kariuomenės karininkus, nužudžiusius rinktą pirmąjį Bengalijos prezidentą Ramana Mužibą.

Jaunesniems karininkams iš-
keltos kelios bylos. Vieni kal-
tinami buvusio prezidento nužū-
dymu, o antrieji turės aiškintis
dėl visos šeicho Mužibo šeimos
išžudymo.

Vyresnieji kariai nepritarė
perversmui

Šiandien aiškėja, kad vyres-
nieji bengalų kariuomenės ka-
rininkai nepritarė prezidento
Mužibo nužudymui. Ypatingai
jie pasipiktino prezidento še-
imos išžudymu. Vaikai juk buvo
nieko nekalti, jie nesikišo į kra-
sto administraciją.

Jau seniai bengalų kariuome-
nėje ėjo gana smarki trintis dėl
perversmo. Kariuomenės vado-
vybė pripažino naują prisai-
dintą žmogų prezidento parei-
goms, bet karo vadai reikalavo
tvarkos visame krašte. Jie taip
sio prezidento ir jo šeimos žu-
dikų. Jauniems karininkams, nu-
pat reikalavo tvarkos ir kariu-
menėje.

Pirmadienio naktį nutrūko
radio žinios

Pirmadienio naktį nustojo vi-
sos siunčiamos Bengalijos ra-
dijo stotys. Keturių valandų
nieko neskelbusios, vėliau pra-
dėjo leisti liaudies dainas, bet
nebuvo jokio pranešimo.

Dabar Indiją pasiekiančios ži-
nios sako, kad kariuomenės va-
dovybė patraukė teisman buvu-
žudžiusiems šeichą Mužibą, bu-
vo įsakyta grįžti į savo dalinius,
bet jie vengė šį įsakymą pildyti.
Prezidentą Mužibą nušovė pa-
siuntę jį ir naują prezidentą prisai-
dinusieji karininkai gyveno pre-
zidentūroje, bet nenorėjo grįžti
į kareivines.

Mustakas pasiliko Bengalijos
prezidentūroje

Manyta, kad karo vadovybė
bus pašalinusi prezidento parei-
gas einantį biznierių Chondaka-
rą Mustaką, bet antradienį pa-
aiškėjo, kad jis paliktas pre-
zidentūroje, kai sutikęs leisti pa-
traukti teisman prezidento šei-
mą išžudžiusius karininkus.

Aiškėja, kad prezidentą nu-
žudė kariuomenės pasiuntę sa-
rgai. Jie buvo susitarę su kituo-
se garnizonuose buvusiais jau-
nesniais karininkais. Preziden-
to sargybos buvo gavusios aiš-
kias instrukcijas, kaip jos pri-
valo saugoti valstybės galvas
asmenį, bet vietoj saugoti jo gy-
vybę, sargai prezidentą nužudė
ir išnaikino visą jo šeimą.

Kariuomenės teisman nori iš-
aiškinti, kodėl jie nepildė įsa-
kymų. Aukštesnieji karininkai
reikalavo išaiškinti bylos aplin-
kybes ir patraukti atsakomybės
įstatymų ir įsakymų laužytojus.

Antradienio rytą Izraelio pa-
sienio sargai susisaukė su libani-
čiais, bandžiusiais pereiti sieną.

Prezidentas Fordas sutrenkė galvą

WASHINGTONAS, D. C. —

Spaudos konferencijos metu pa-
aiškėjo, kad prezidentas Fordas,
bevišėdamas Floridoje, gerokai
susitrenkė galvą.

Prezidentas paaiškino, kad jis
geriausiai pailsi ir atsigaus,
kai turi progos išmukti į mau-
dymosi baseiną. Jis tą patį pa-
darė Floridoje, bet tas basei-
nas jam buvo nepažįstamas ir
jis susitrenkė galvą.

Vienoje pusėje dar buvo pa-
stebimas patinimas, nors jis
specialistų buvo gana vykusiai
užteptas. Prezidentas sako, kad
stuktelta vieta jam nebeskau-
da.

— Chicago's Universiteto pro-
fesorius Paul B. Moore gavo
iš Vakarų Vokietijos 12,000 dol.
stipendiją studijuoti bet kuria-
me Vakarų Vokietijos univer-
sitete. Prof. Moore yra krista-
lų žinovas.

— Tampoje suimamas vagis
nušovė policininką, o policininko
žmona nušovė žudiką.

— Rinkimus pralaimėjęs ir iš
senato pareigų atsiskęs Eugene
McCarthy aštriai kritikuoja nau-
jus prez. Fordo sekretorius. Jie
žino viską po truputį, sako, bet
nieko gerai nežino.

— Apie savaitę praleidęs li-
goninėje aukščiausio teismo teis-
sėjas William G. Douglas jau
pasitaisė ir grįžo į teismo po-
sėdžius.

— Prezidentas Sadatas labai
patenkintas savo keliu į Ame-
riką. Jis niekad nemanė, kad
kraštas gali būti toks didelis ir
toks turtingas. Egiptas darė di-
delę klaidą, sako draugaudamas
su Rusija, kuriai pačiai reika-
linga tuartiesni pama.

— Sekmadienio vakarą vagi-
liai įsiveržė į Koelno katedros
pašėius ir išnešė milijonus do-
lerių vertės brangenybių. Vo-
kiečių policija apskaičiavo, jog
tai buvo pati didžiausioji va-
gystė. Išneštos neįkainojamos
katedros brangenybės.

Cook County daktarai streikuoja

Cook County ligoninėje prasi-
dėjęs spalio 27 d. streikas tebe-
sitęsia, nežiūrint, kad teisėjas
D. J. O'Brien įsakė streiką už-
baigti. Daktarai teigia, jog teis-
ėjo sprendimas nėra teisėtas.

Streikas sudaro didelį pavojų
ligoniams, Streikuojantieji dak-
tarai teprižiūri ligonius, įregis-
truotus prieš spalio 27 d. ir bė-
dos atvejų.

Sovietai pradeda gaminti kamionetas (panel truck) elektros jėga varomas, kurios gali išvystyti 40 mylių greitį per valandą, turėdamos 0,75 tonas krovinio.

PRIE SIENOS MAROKIEČIAI RADO PARUOŠTUS ISPANŲ KARIUS

JAV konsulas Angoloje įsakė Amerikos
piliečiams išvažiuoti iš Angolos

AJUNAS, Ispanų Sachara. — Maroko karalius Hasanas II-sis
pasiuntė beginklę minią prie Ispanų Sacharos sienų, bet nuste-
bo kai rado sieną ginti pasiruošusius ispanų karius.

Marokiečiams buvo pastatytos Konsulas planuoja likti ambasa-
palapinės, kad beginkliai ir pėstiniai rūmuose tiktai su keliais
Sacharos užkariautojai galėtų tarnauti, o visiems kitiems
pernakvoti ir pailsėti. patarė išvykti, nes konsulas ne-

Išaiškinus, kad Ispanijos ka- galės garantuoti piliečiams rei-
riai neleis beginklį ar ginkluo- kalingo saugumo.

Artėja trys politinės armijos

Portugalijos vyriausybė su-
tiko leisti patiems angoliečiams
tvarkyti krašto reikalus, bet iki
šio mėto angoliečiai nepajėgia
susitarti.

Terminas nepriklausomybei
perleisti ateina už vienos savai-
tės, bet Angolos gyventojai ne-
tik nesusitarė, bet dar tarp sa-
vės kovoja.

Prie Luandos artėja trys ge-
rai ginkluotos armijos, kurios
nori sudaryti nepriklausomos
Angolos vyriausybę.

Unijų makleris gavo vietą

Darbo unijų makeris Anthony
(Tony Pro) Provenzano, kuris,
manoma, pridėjęs pirtus prie
James Hoffa dingimo, sėkmin-
gai buvo paskirtas į geresnę ve-
žikų unijos vietą. Jis bus ve-
dėju vežikų unijos tarptautinių
iškilnių-pietų N. Yorque.

Provenzano buvo viceprezi-
dentas vežikų unijos New Jer-
sey. Jis buvo 1963 m. nuteistas
už darbininkų išnaudojimą. Ve-
žikų bosas Hoffa ir jis atliki-
nėjo kalėjimo bausmę Lewins-
burg, Pa., kalėjime. Provenzano
yra vienas iš trijų, kuriuos Hof-
fa dingimo dieną turėjo susitik-
ti.

Jis ir jo draugas Anthony (To-
ny Jack) Giacalone prisiekusiųjų
teismo yra tardomi Hoffas din-
gimo byloje. Provenzano taip-
gi tardomas dar ir 4 mil. dol.
paskolos byloje, kuri buvo iš-
duota iš vežikų pensijos fondo
vienam statybos makeriui Flo-
ridoje.

J. Hoffa yra dingęs birželio
30 d.

Pataria išvažiuoti iš Angolos

LUANDA, Angola. — Ame-
rikos konsulas Tom Kilbouran
patarė visiems JAV piliečiams
galimai greičiau išvažiuoti iš
Angolos.

Manyta, kad tarpusavės ko-
vos pasibaigs, bet dabar atro-
do, kad jos darosi žiauresnės.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Bengalijos kariuomenė pa-
ėmė krašto valdžią savo žinion.
Ji sutiko palikti karininkų pri-
mestą prezidentą Mustaką, kai
prezidentas sutiko leisti atiduoti
teisman šeichą Mužibą nu-
šovusius kariuomenės majorus
ir kapitonus.

◆ Bengalijos karo vadovybė
įsakė suimti 30 majorų ir ka-
pitonų, kurie išžudė visą pre-
zidento Raman Mužibą šeimą.
Suimtieji atiduoti teismui, jie tu-
rės samdytis advokatus.

◆ Visas Bengalijos susisieki-
mas su užsieniais nutrauktas.
Kariai kontroliuoja aerodromus
ir radio stotis. Bengalijos ka-
riuomenė pavyko padaryti per-
versmą be kraujo praliejimo. Iš
prezidentūros išvesti visi kari-
ninkai, ten besilapsčiusieji po
Mužibaro nužudymo.

◆ Kolumbijoje gengsteriai bu-
vo pagrobę Sears krautuvės ve-
dėją, pralaidę du mėnesius, an-
tradienį paleido.

◆ Meksikos įlankoje nukrito
helikopteris, vežė 10 žmonių. Jis
buvo matytas 60 mylių atstumo-
je nuo krantų.

◆ Iš Kinijos ateinančios ži-
nios sako, kad kiniečiai planuo-
ja atidėti prezidento Fordo ke-
lionę į Pekiną. Kiniečiams ne-
patinka Kisingerio vedama de-
tentės politika.

◆ Gen. Franko tris valandas
praleido ant operacijos stalo, bet
jo širdis dar yra pakankamai
stipri. Po operacijos jis ramiai
ilsis. Gydytojai apskaičiavo,
kad be operacijos jis būtų neiš-
laikęs, o dabar kraujo apytaka
yra laisvesnė.

◆ Antradienį Beirute šaudy-
mas šiek tiek sumažėjo. Žmonės
jau drįso išeiti į kai kurias mie-
sto gatves.

◆ Izraeliui prekes vežantis
laivai pasiekė Eilatą. Laivo ka-
pitanas tvirtina, kad egiptiečiai
buvo labai mandagūs. Patikri-
no vieną kitą maišą, o kitus ne-
žiūrėjo. Žydai įsitikino, kad
Egiptas yra pasiryžęs laikyti su-
sitartimų ir leis Suezio kanalo
vežti prekes. Dabar žydai dar
sūs laivą su prekėmis. Cemen-
ta vežė graikų laivas.

— Floridos gubernatorius su-
ruošė didelius pietus Egipto ir
JAV prezidentams, besitarinan-
tiems Floridoje.

DONALD RUMSFELD TVARKYS KRAŠTO AUSAUGOS REIKALUS

Prezidentas Fordas norėjo turėti
glaudžius savo bendradarbius

WASHINGTONAS, D. C. — Prezidentas Fordas savo kabi-
nete padarė žymiai daugiau pakaitų, negu praeitą savaitę buvo
paskelbta. Pirmadienio popietę sukvietėms laikraštininkams ir
radio komentatoriams prezidentas Fordas pranešė, kad Elliot Ri-
chardsonas, JAV ambasadorius Didžiojoje Britanijoje, jo yra
parinktas JAV prekybos sekretoriaus pareigoms.

Prez. Peronienė kaltinama

Argentinos prezidentė ir vi-
sas jos ministerių kabinetas kal-
tinamas korupcija ir grąsoma
oficialių apkaltinimu, kai prieš
peronistus nusistatęs laikraštis
"La Prensa" paskelbė foto ko-
piją čekio sumoje 730,000 dole-
rių su Peronienės parašu, ku-
rio išrašyta suma turėjo būti
įnešta į generolo Perono priva-
tų turtą fondą ir vėliau išmokėta
generolo buvusios pirmos žmo-
nės Evos Peronienės dviems se-
serims, atskiriant jas nuo gen.
Perono palikto turto. Eva Pero-
nienė mirė 1952 m.

Tai kažkas panašu į argenti-
nietišką Watergate. Argentinos
opozicijos politikos vadai daro
spaudimą nušalinti Maria E. Pe-
ronienę iš prezidento pareigų,
pakeičiant visų pagarboj laikoi-
mu peronistu, Argentinos sena-
to pirmininku Italo Luder, ku-
ris Peronienę pavadavo, esant
jai atostogose. Viešo spaudimo
išversti Peronienę iš preziden-
to kėdės tuo tarpu nedaroma.

Senatas paskelbs CIA liečiantį dokumentą

Senato tyrinėjimų komiteto
pirmininkas Fr. Church parei-
škė, jog komitetas paskelbs vie-
šai tyrinėjimų duomenis, liečian-
čius CIA veiklą.

Prezidentas Fordas yra tam
priešingas. Jis teigia, kad toks
veiksmas pakenks US užsienio
santykiams, Amerikos prestižui
ir patiems įsivėlusiams asme-
nims. Prezidentas teigia, kad
viešai paskelbtas toks investi-
gacijos dokumentas bus svetimų
valstybių ir atskirų grupių, nu-
sistatusių prieš Ameriką, iš-
naudojamas piktiems tikslams.

Ir vis dėlto, senato komitetas
nutarė jį paskelbti.

Brešta argentinietiškas Watergate

Argentinos prezidentė Maria
Estela de Peron, vos spėjusi po
atostogų pradėti prezidentauti,
atsidūrė ligoninėje, susirgusi tul-
žies puslės stipriais negalavi-
mais. Ligoninėje ją tegali lan-
kyti ministerių kabineto nariai.
Su kitais ji susisiekti telefo-
nu.

Visos gatvės vedančios į ligo-
ninę, kur 44 m. amžiaus Pero-
nienė guli, stipriai saugomos.

Prezidentas patvirtino žinią,
kad krašto apsaugos sekretorius
James Schlesinger yra atleistas,
o jo vieton prezidentas pasirin-
ko darbštų, greitai besiorien-
tuojantį ir stiprų nugarkaulį tu-
rintį Donald Rumsfeldą, dabarti-
nį Baltųjų Rūmų štabo viršinin-
ką. Prezidentas pasikvietė į
Baltuosius Rūmus abiejų partijų
vadus, pranešė jiems pada-
rytas pakaitas ir paprašė, kad
senatas galimai greičiau patvir-
tintų pasirinktus pareigūnus
naujomis pareigoms. Prezidentas
mano, kad senatas galėtų be ati-
dėlio jimo tai padaryti, nes visi
žmonės kongreso atstovams yra
pažįstami, o kai kurie jau dar-
ba eina atsakingas pareigas.

Vakar jau pranešame, kad
Rumsfeld parinktas krašto ap-
saugos raikalam tvarkyti. G.
Bush turės įvesti tvarką CIA
organizacijoje, gen. Brent Scow-
croft pirmininkaus saugumo ta-
rybai. Niekas nieko nežinojo,
kad prekybos sekretoriaus pa-
reigoms buvo parinktas Elliot
Richardson, kuris buvo pats
aklyčiausias ir teisingiausias pre-
zidento R. Nixono administraci-
cijos narys. Jiegu tuometinis
prezidentas būtų paklausęs Ri-
chardsono, tai, ko gero, jis dar
ir šiandien prezidentautų. Ri-
chardsonas yra gabus adminis-
tratorius, teisingas žmogus ir
įtikinantis kalbėtojas.

Baltųjų Rūmų štabo viršinin-
kas prezidentas pasirinko Ri-
chard Cheney, kuris glaudžiai
bendradarbiavo su Donald Rum-
sfeldu ir prezidentu. Prekybos
sekretorius Rogers C. B. Mor-
ton jau seniai buvo prašęs atlei-
sti jį iš užimamų pareigų. Laik-
raštininkai paklausė prezidentą
Fordą, kuriais sumetimais jis
padarė tokias dideles pakaitas.
— Norėjau turėti kabinatą iš
glaudžių bendradarbių, — atsa-
kė prezidentas. — Iki šio me-
to laikiau buvusio prezidento
Niksono parinktus žmones, nes
norėjau, kad būtų politikos ir
administracijos reikalų testinu-
mas...

Skelbiama, kad pakaitas iš-
provokavęs Kissingeris, kuris
negalėjo pakęsti Schlesingerio.
Bet daugelį nustebino vicepre-
zidento Nelson Rockefellerio pa-
reikšimas, kad jis ateinančiais
metais nebūsiąs prezidento For-
do viceprezidentas. Tai parodo,
kad Rockefelleris nepritaria pa-
darytom kabineto pakaitoms.

Saulėta, šilčiau.
Saulė teka 6:27, leidžiasi 4:41.

Mūsų SKAUTIJA

LEIDZIA LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA
REDAGUOJA SKTN. BALYS VOSYLIS

Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629

MI-JI METAI

Nr. 40 (524)

Apie bendrą visų kelių, kuriuo

VIENI IŠEINA... KITI ATEINA

Iš Chicago skautininkų-ų šventės

Spalio 26-ji buvo pilnas savotiškos ir įdomios simbolikos. Iš ryto dalyvavau Chicago Nerijos jūr. skaučių tunto sueigoje, kurioje, įsijungęs į žaliųjų kaklaraiščių ratą, kartu su dviem naujai pakeltomis, pakartojau skautininko įžodį. Brangindamas savo garbę, aš pasizadau... Skautiškoji komunija, kurią mes neretai primirštame.

Paskui sėdėjau Jaunimo Centro kavinėje, gūrkšnojavau kavą ir klausiausi muzikos, tyliai plaukiančios aukštuosiu skliautu. Skambėjo Lietuvoje neseniai įdeinuota melodija, tenoras ilgesingai traukė "nuskinsiu raudoną rožę..."

Už kelių stalių sėdėjo keturios geltonaklės. Jos visos gimusios jau čia, savo tėvų žemės gal nei sapne neregėjusios; kartu su dainininku jos traukė savo jaunais balsais.

Kaip paaiškinti šią simbolišką, aš nežinau

Nežinojau iki pavakarės, kai vėl susirinkome ton pačion kavinėje paminėti Chicago skautininkų draugovės ir skautininkų ramovės veiklos, atšvęsti aš jų vienietų sukaktis. Čia prelegentai neįskėlė nei neparastų ramovės darbų, nepasakė didingų žodžių, neapvainikavo vieneto ilgamečių vadovų. Det to gal ir nereikėjo, nes į visus lūkesčius atsakė v. s. V. Tallat Kelpša trumpame sueigos uždarymo žodelyje.

— Chicago 800 lietuvių skautų-čių, — pasakė jis, — yra tai, ką mes šiandien švenčiame. Jūs, m'eli vadovai, esate tie "kalnieji", kad minim 25-metį. Žiūriu šviesiai, su pasitikėjimu ir jaunuosius vadovus, kurie atžygiuoja į mūsų vietą. Manęs jau nebus, minint ramovių 50-metį, bet tikų, kad jis bus švenčiamas!

Ar reikėtų toliau aiškinti, kaip reikiama simbolizmas? Kai Tarybos vicepirmininkė F. Kurgonienė dalinosi praeities nuotrupomis, kai Žiezirbos traukė ilgesingą dainą, kai filisterė H. Plaušnaitienė prisiminė, jog mes, tarptautinių biurų ir išeivijos darganų spaudžiami, leidome daigus ir darėme vis kitaip, — ar tai nebuvo darbai, kurių vaisiais pasidalinti čia susirinkome?

Grįžtu atgal į sueigą ir imu lipdyti krūvon jos iškarpas

Skardus ramovės p-ko V. Tallat Kelpšos švilpukas pakvieta svetainę nurimti, o mano vaizduotė skautininką pagavo visai kitaip: bešvilpanti rudenio žaidynės Bučo sodyboje. Ne vien ten, — stovyklose, tuntu suei-

gose, vadovų pasitarimuose, lietuvių bendruomenės suejimuose, kur iškilias ir skautų reikalas ir t. t. Nepamenu skautiško įvykio, kurį mūsų senjoras brolis nebūtų suspėjęs.

Kartu su juo sukaktuvines žvakes dega sesė R. Kučienė, skautininkų vieneto draugininkė, vadovavusi Aušros Vartų tuntui, sesėms jūrininkėms, "išdaiginusi" rūmą Rako ažuolynė...

F. Kurgonienė sega apdovanojimus prie krūtinės ordinarų, — kokia yra ordinarų simbolika? Nei nežinau, bet tikrai pažįstu penketuką, jais pasipuošusi. P. Nėdas — vedęs Ramovės rajoną, vis neurimstas naujais sumanymais — visur subėgo mūvieji keliai; A. Orentas — sesė Kurgonienės pavadino į kruopščiausiu sąjungos administratorium, — sutinku, nes ir mudu ketvirtą metų kartu tempėme Skautų Aida; I. Regienė — ar pameni, sese, kai pasivaiciui vežėme Skautybės Kelią, kai skambindavomės, diktavom kronikas ir burnojom korespondentus, kad jie rašiniuose nepalikta vietos korektūrai; B. Vosylis — įvedęs mane į skautišką spaudą ir pats joje vis nepavargstas nuo tada, kai išmoko rašyti; V. Namikas — stebėjau jį iš arti, kai vedė vilkiukus, kai su krivule rankoje buvo VSP ir kitose sąjungos pareigose; tuo pačiu metu petys pėtin keliavome šarūno gretose, — dienos, kurių neužmiršime, kol išeisime namo!

Vėliau dainavo Žiezirbos, Aušros Vartų jaunosios vadovės. Ar neuostabi simbolika. Žiezirbos iš didžiojo laužo, uždegto seniai anapus vandenyno. Šios Žiezirbos jau čiagimės, kaip ir ryte sutiktosios geltonaklės. Jų sustartinė plaukė tyliu svetaine:

Už jūrų, už kalnų... Kur pirmoji meilė ir daina...

Džiaugsmo ašara nurieda skruostu ir pasikaria ant akinų rėmo. Žiezirbos ateina į tą kelią, kurį mes jau vienas po kito paliekame.

Ar pusantro šimto sesių-brolių, suejusių šį vakarą, galėjo klysti, pasirinkę aną kelią?

s. J. Stas.

v. s. VACLOVAS TALLAT-KELPŠA,

dabartinis Chicago Skautininkų-ų Ramovės Pirmininkas, spalio 26 šventėje pasakė: "Linkėčiau, kad Chicago skautininkai ir skautininkės sulauktų savo junginių 50 m. sukaktuvių, nors manęs tada jau nebus..."

VEIDAI IR DARBAI

★ Jau pradėjo augti Lietuviškosios Skautybės Fondas. LSS Tarybai šią vasarą priėmus Lietuviškosios Skautybės Fondo nuostatus, Tarybos Pirmija pradėjo konkrečius žingsnius tam fondui organizuoti.

Į fondo valdybą iš Pirmijos deleguota Tarybos vicepirmininkė ir išrinkta v. s. F. Kurgonienė.

Ligi bus galutinai sudaryta fondo valdyba (įvairiais būdais iš 7 narių), Pirmija, išrinkusi nuolatinių valdybos narių, fondo reikalų vedėją paskyrė v. s. Česlovą Kiliulį (51 Torrey St., Dorchester, Mass. 02124, telef. 617-282-8797), kuris pagal Pirmijos nutarimus jau pradėjo atlikti reikalingus techniškuosius darbus fondui veikti.

V. s. Č. Kiliulis yra vienas iš iniciatorių tokiame skautybės fondui įsteigti.

Fondo pagrindiniam kapitalui pradėti Pirmija iš savo iždo pervėdė \$10,000. Taip pat jau gautama kitų įnašų bei aukų.

Fondo susidomėjimas didelis. Daug atskirų asmenų bei vieneto dabar gali tapti fondo kūrėjais.

PADEKOS ORDINAS LATVIŲ SKAUTININKŲ E. OZOLS

Šiemetinėje Kanados Romuvos stovyklavietėje ordinarą sega Kanados Rajono vadeiva S. V. Morkūnas.

V. Bacevičiaus nuotr.

SESI, KURI TURI BŪTI TAURI LIETUVĖ — JŪRININKĖ

Suderinti ideologiją su jūrine idėja

SU PACIOMIS GRAŽIAUSIOMIS medžių spalvomis, su skautiniais vasaros žiedais pradėjome naujus skautavimo metus. JŪRŲ SKAUCIŲ skyrius sveikina visas seses ir vadoves su praėjusių skautiško darbo metų įgytu žinių lobynu, įsigyta didesne praktika, kuri padės dar geriau ir sėkmingiau ugdyti jūrų skautės dvasines ir fizinės jėgas, siekiant pilnaties asmenybės, geros jūrų skautės, taurios lietuvis ir lietuvių tautos jūrinės samonės žadintojos.

LINKIME šiais skautiško darbo metais dar daugiau sustiprėti bei suprasti viena kitą, dar labiau padėti viena kitai, dar daugiau įsigyti skautiškos bei jūrinės patirties, žinok, miela sesė, kad jūrinio skautavimo pagrindą sudaro dvi dalys: SKAUTISKOS IDEOLOGIJOS IR LIETUVOS JŪRINĖS IDEJOS.

ZINOK, kad pirmoje eilėje būtimei gera, nuoširdi jūrų skautė, pilna to žodžio prasme. Antroji tavo pareiga — įsisąmoninti jūros reikšmę tautai ir valstybei. Reprerentuo Lietuvos, kaip jūrinę valstybę, tautinėje ir tarptautinėje plotmėje ir žadink lietuvių tarpe jūrinę sąvoką.

BCK SESERISKA kitai sesei ir siek savo idealų per gerį ir meilę viena kitai.

Tad darbingų metų JŪRINIAME SKAUTAVIME!

Su gero vėjo linkėjimais

LSS-erijos Jūrų Skaučių Skyrius

1976 sausio 1 d. Skautų Aido administratorius ir toliau lieka s. Augustinas Orentas, techniniu redaktorium, gražiai Sk. Aidą puošias, lieka v. s. Vladas Vijeikis, kurio spaustuvėje žurnalas ir spausdinamas.

LSS Taryba yra nutarusi, kad Skautų Aidas lankytų kiekvieną skautų šeimą, ir jo prenumeratos mokesčiai būtų taip pat renkamas ir su LSS nario mokesčiu.

Bet Skautų Aidą labai palaido geri platintojai įvairiose vietose, o ypač mecenatai, garbės prenumeratoriai bei kiti aukotojai.

★ Trys jaunos dailės mėgėjos laimėjo kalėdinių atvirukų konkursą. ASS Vydūno Jaunimo Fondas praneša, kad šių metų kalėdinių sveikinimų atvirukai jau spaustuvėje ir netrukus pasieks platintojus. Tai bus rezultatas konkurso, kuris nebuvo per daug gausus dalyviais, bet sėkmingas gerasiais.

Konkurso vertinimo komisija buvo sudaryta iš dailininkų J. Eidukaitės-Okara ir V. Luko. Iš atsiųstų konkursui piešinių atrinko ir paskyrė šias premijas:

KALBA v. s. NIJOLĖ KERNAUSKAITE,

devynerius metus išbuvo Clevelando Nerings skaučių tuntininkė ir pareigas perdavusi s. A. Muliolienėi.

V. Bacevičiaus nuotr.

★ Atgarsiai iš Rako stovyklavietės. Chicago skautai-ės, stovyklavę Rako ažuolynė liepos mėn., stovyklavimo metu pasiuntė prez. Fordui laišką, išreikšdami padėką už priėmimą pabaltiečių delegacijos pavasarį. Laiške priminėme mūsų kovą dėl Lietuvos laisvės.

Į laišką atsakė Baltųjų Rūmų pareigūnas John E. Reinhardt, perduodamas Prezidento padėką už mūsų rūpesčius. Kartu priminė, jog Prezidentui yra svarbūs JAV interesai, ir Helsinkio deklaracija Amerikos pažiūrų nepakeičia.

Šį laišką parašė visų keturių stovyklų vadovės: Čiurlonio (Kernavės) s. Vanda Aleknie-Šutartinė (Aušros Vartų) v. s. Janina Mikutaitienė, Palangos (Nerijos) ps. Genė Markevičienė ir Laisvės (Lituanicos) — ps. Justinas Kirvelaitis. Pasirašė visi stovyklautojai.

J. K.

★ Sofija Jelionienė pakeičia Alę Namikiene. V. s. Namikiene, daugelį metų Skautų Aido bendradarbe, keleri metai jo redakcijos narė ir 1974—1975 m. jo vyr. redaktorė, šių pareigų atsisako.

LSS Tarybos Pirmija, formatus Sk. Aido leidėjas, Skautų Aido vyr. redaktore pakvietė

1976 sausio 1 d. Liji ir 100 dol. teko D. Petreikiui, antroji ir 75 dol. teko A. Ambrozaitiui, trečioji ir 50 dol. teko I. Mitkutei.

Sveikiname konkurso laimėtojas, kurioms premijos bus įteiktos šį šeštadienį Jaunimo centro didžiojoje salėje.

★ Į pavojų pateko sesių uniforminė medžiaga. Pora tūkstančių yrdų LS Sesių uniforminės medžiagos pateko į pavojų. Parduotuvė, kurioje medžiaga užsakyta ir laikoma, reikalauja, kad ji būtų atsiimta artimiausiu laiku, arba ji bus paleista plačiosioms vartotojų masėms. Medžiagą užsakyti ir nudažyti atitinkama spalva pareikalavo nemaža pastangų, ir būtų didelis nuostolis jos netekti. Visi vienetai prašomi apsirūpinti didesniais kiekiais, tuo užsitikrinant apsirūpinimą uniformomis ateityje. Prašoma paimti bent po kelis ritinėlius. Ritinyje yra 25 yrdai. Kreiptis į v. s. Reginą Kučienę, 8626 So. Mozart, Chicago, Ill. 60652. Nedelskite.

★ Lapkričio 23 pietaukime pas gintares. Nerijos tunto Nendrių igulos gintarės lapkričio 23 d. (sekm.) Jaunimo centro ruošia virtinių (koldūnų) ir lietuvių pietus. Visi kviečiami tą dieną pasinaudoti šia proga pasišmonėti ir papiepti Jaunimo tunto.

★ LK Algimanto jūrų skautų laivo sueigos vyksta kiekvieną sekmadienį Jaunimo Centre. Laivą sudaro 21 jūrų sk. Talkinant prityrusiems jūrų budžiams, stengiamės kiek galima įgyti daugiau teorinių žinių, kurias pritaikysim per ateinančių metų sezoną.

Laivui vadovauja ps. J. Kirvelaitis, pavaduotojas — ps. R. Vidžiūnas, laivūnas — j. b. Petras Aglinskas ir talkininkas j. b. Vytautas Gudis.

Koresp.

Kviečiame į Felikso Vaitkaus skridimo 40 metų sukakties

BANKETA

Sekmadienį, š. m. lapkričio 16 d.

POLONIA GROVE SALĖJE

4604 ARCHER AVE.

(Prie 46-tos gatvės), Brighton Parke

Prisiminsime transatlantinio lakūno FELIKSO VAITKAUS prieš 40 metų skridimą per Atlantą ir kelionę į Lietuvą.

VAKARIENĖ,

MENINĖ DALIS

IR ŠOKIAI

Orkestrui vadovauja — G. JONIKAS.

Pradžią: 4 val. popiet.

Vakarienė su šampanu asmeniui 10 dol.

MINĖJIMĄ RUOŠIA NAUJIENOS

Vietas prašome rezervuoti iš anksto raštu

1739 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

arba telefonu HA 1-6100.

Bus didelė Felikso Vaitkaus skridimo dokumentų paroda. Pranešimas, kaip tas skridimas buvo suorganizuotas.

VISI LIETUVIAI MALONIAI ESATE LAUKIAM BANKETE

ŽVILGSNIS ŽEMYN NUO 4,000 PĖDŲ AUKŠTUMOS

New Yorko skautai Catskill kalnuose. Iš kairės: A. Valaitis, R. Vilgalys, L. Strazdis ir P. Šilbajoris.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 Telephone MA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.50 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams \$30.00	
pusei metų \$16.00	
trims mėnesiams \$8.50	
viename mėnesiui \$3.00	
Kitose JAV vietose:	
metams \$26.00	
pusei metų \$14.00	
trims mėnesiams \$8.50	
viename mėnesiui \$3.00	
Užsieniuose:	
metams \$31.00	
pusei metų \$16.00	
trims mėnesiams \$8.50	
viename mėnesiui \$3.00	
NAUJIENŲ raštinė atidaro kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro šeštadieniais — iki 12 val.	

Biuro narės "bendras aruodas"

Visa bėda su Rusijos ir Lietuvos komunistais, kad jie išstus dešimtmečius įtikinėja krašto gyventojus viską pilti į bendrą aruodą, bet nieko nesako, kai keli ruseliai arba rusams dirbantieji lietuviai iš to bendro aruodo pasisemia ir išsiveža. Jeigu į bendrą aruodą pilantieji galėtų iš to bendro aruodo ir pasisemti, kai jiems reikia, tai dar būtų pusė bėdos. Bet praktiškai dabartinėje Lietuvoje išeina šitaip: komunistai visiems liepia pilti į bendrą aruodą, bet semtis iš to aruodo gali tik tie vieni komunistai.

Komunistai, okupanto gerai instruktuoti, visą laiką atidžiai seka, kad į spaudą nepatektų jokia žinia, kuri gali būti kitaip suprasta arba komunistų nenaudai komentuojama. Komunistai bijo kritikos, todėl ir neleidžia jokios opozicijos. Jie net neleidžia patiems komunistams kritikuoti blogai atliktų vadų, viršininkų ir lenktyniautojų darbų, statybų ar ūkio planų. Tikrai vėliau, kai praeina koks dešimtmetis, tai jie drįsta prisipažinti prie netvarkos, kurią Lietuvon atnešė, rusų primestoji komunistinė sistema.

Partijos vadovybė yra įsakiusi visiems pareigūnams daugiau pagaminti javų, mėsos, riebalų, pieno ir kitų produktų. Partijos nariams ir paprastiesiems darbininkams įsakyta gaminti geresnius produktus. Jurbarko rajone yra Danutė Rimkuvienė, kuri yra Raudonės kolūkio Graužėnų fermos vedėja ir partinės pirminės organizacijos biuro narė ir labai jau arši komunistė. Ji ragina žemės netekusius Jurbarko ūkininkus ir jų vaikus lenktyniauti, daugiau paprakaituoti, kad tikrai galėtų daugiau įpilti į bendrą aruodą. Berašydama apie tai, kas šiandien darosi Raudonės kolūkyje, ji pripažįsta, kad anksčiau, kai ji dar nevadovavo pavyzdinei fermai, tai reikalai nebuvo tokie jau gražūs, kaip partijos vadai norėjo ir agitatoriai juos vaizdavo. Berašydama korespondenciją apie komunisto ataskaitinio susirinkimo išskeltas mintis, ji viešai anksčiau buvusius kolchozo vadovus šitaip klampina:

"Reikia atvirai prisipažinti: dirvos pas mus per ilgai dirvonavo. Pernelyg primityviai buvo tvarkoma žemdirbystė, negalėjo pasigirti perspektyvia, išmintingu vadovavimu ir gausus žemdirbių kolektyvas. Raudonės kolūkiui pradėjus vadovauti senam komunistui Povilui

HELSINKIS NEBUVO MASKVAI LAZDA VIENU GALU

Kiek teko pastebėti, kaip kvičia kitus, o ypač teisininkus spauda, laiko Helsinkio popierį aktu, pagal kurį Baltijos kraštai yra Rusijai pripažinti. Bene šitojo dėlei teisininkas p. Stravinskis pats komentuoja jį, šitą popierį, ir

Ramanauskui, iš karto pajutom, ką reiškia ūkui geras, supratingas politiškai apsišvietęs vadovas. Jis nežūri į ellinį kolūketį iš aukšto, tariasi kaip lygus su lygiu, ūkininkų reikalų neatsieja nuo kasdieninių auklėjimo uždavinių". (Tiesa, 1975 m. spalio 30 d. 2 psl.).

Senų komunistų Raudonėje niekad nebuvo. Ten buvo gerų lietuviškų ūkininkų, kurie pavyzdinai prižiūrėjo laukus, auginą galvijus ir gražiai gyveno. Nepriklausomos Lietuvos laikais Raudonėje komunistų nebuvo. Galėjo atsirasti vienas kitas tik tai sovietų okupacijos laikais, bet to meto komunistas neturėjo jokio supratimo apie žemės ūkį. Raudonosios armijos atnešti komunistai jokio produktyvaus darbo Lietuvoje nemokėjo dirbti. Jie pramoko agituoti, bet ne darbą dirbti. Jeigu Raudonėje atsirado ūkio reikalus suprantantis komunistas, tai turi būti suproletarintas Lietuvos ūkininkas. Įsitikinęs, kad nieko padaryti jis negalės, tapo komunistu ir pradėjo lietuviškai tvarkyti Raudonės kolchozo reikalus.

Bet komunistė Rimkuvienė dar ir Ramanauskui nepatenkinta. Ji nori, kad jis ne tik gamintų, bet prižiūrėtų gamybą, pildytų aruodus ir bandytų įsisavinti komunistinę ideologiją, kurios jis nesupranta ir negalės suprasti. Jis suprato, kaip reikėjo savo ūkį tvarkyti, jis mato, kaip būtų galima geriau Raudonės kolchozą tvarkyti, bet komunistinė ideologija jam yra svetima. Rimkevičienė šitaip rašo:

"Šia prasme turime būti reiklesni tiek sau, tiek kitiems. Ypač mes, komunistai. Negalime po senovei galvoti: yra vadovai, tegu jie rūpinasi, sprendžia. Kiekvieno mūsų darbas, užmojai prasideda nuo minčių, susiklosčiusio požiūrio ir savo tiesiogines ir komunisto pareigas. Kažkaip nesmagu buvo klausytis vieno draugo pasiteisinimų, girdi, nieko neišmanau apie grūdų gamybą, turiu savo sritį, jos ir žiūri, tik ją domiuosi. Manau, tai nedovanotinas siauras požiūris. Juk kone penktadalis partinės organizacijos narių — negamybininkai, bet tai nereikia, kad jie gali atsiriboti nuo svarbiausio mūsų uždavinio — žemės ūkio gamybos ir ekonomikos vystymo. Juk kiekvieno asmeninis inasas galutiniu rezultatu turi patekti į bendrą aruodą, ir reikia rūpintis, kad jis būtų kuo svareshnis". (Ten pat).

Rimkuvienė reikalauja, kad kiekvienas dėty į bendrą aruodą, bet ji nieko nesako, kai iš bendro aruodo rusai viską išsiveža. Nieko negali sakyti ir Ramanauskas, nors jis į bendrą aruodą daugiausia įpila. Fermos vedėja Rimkuvienė, baigusi visus kursus ir atsistojusi įmonės prieškalyje, gali tikrai raginti Raudonės lietuvius, kad jie daugiau piltų į bendrą aruodą. Bet sovietinės vergijos sistema taip suplanuota, kad ji neturi teisės žodžio tarti, kai atvažiavusieji rusai iš to bendro aruodo viską išsiveža. Rimkuvienė net nežino, kad į tą bendrą aruodą javus turi pilti Amerikos fermeriai, nes rusai gali daugiau suvalgyti, negu rusai, lietuviai, latviai, gudai ir ukrainiečiai pajėgia pagaminti.

J. KAIRYS

popie:laus neturim kažkiek aimanuoti, nes jis yra vien deklaracija, pasirašiusių politinis pareiškimas, bet ne kokia nors sutartis, kaip klaidingai laikas vadina jį. Deklaracija jis yra pagal savo formą ir turinį, ji laikė bei tebeleiko pareiškimu ir jame pasirašę varikiečiai. Kaip yra žinoma, tarpvalstybinė teisė ir tarpvalstybinio gyvenimo praktika nėra nustatė priemonių, pagal kurias būtų galima priversti pareiškėją pildyti savo pareiškimą. Todėl nieko naujo, jei Kremlius nusisuko nuo kaikučių dalykų, užfiksuoju aname popieriuje, net parašui jame dar neišdžiūvus, ir kad nepaiso jo ir Maskvos satelitai. Taigi, Helsinkio dėlei baltiečių padėtis nepasikeitė tarpvalstybinės teisės forume, nors žinoma, ir būtų geriau, jei jo visai nebūtų buvę.

2) Helsinkio popieriuje nėra įsakniai pasakyta apie Baltijos kraštų pripažinimą Rusijai. O jei ir būtų tai padaryta, tai pagal veikiančią tarpvalstybinę teisę ir jos praktiką toks pripažinimas būtų niekingas, nes jis liestų kraštus, teisiniai nepriklausančius Helsinkio popierį pasirašiusiems. Ir į Rusiją Baltijos kraštai pateko ne savo valia, bet Kremliaus raudoniesiems sulaužius visus tarpvalstybines sutartis, sudarytas su jais, jų okupavimui ir įjungimui panaudojus klaidą, apgaulę, smurtą, jėgą. Kitaip sakant, jie pateko į ten vien dėka Kremliaus padaryto tarpvalstybinio kriminalo. Šitojo dėlei čia negali būti jokios kalbos apie tarpvalstybinę teisėtumą, teisingumą ir gerus papročius.

3) Ko siekė Kremlius, Helsinkiu, apie tai buvo užtikrintai kalbėta ir rašyta. Be to, mums, baltiečiams, jo visi pajudėjimai irėjimai ne vien taip vadinamos Sovietų Sąjungos viduje, bet ir užsieniuose yra taip aiškūs ir suprantami, kad jokie komentariai nėra reikalingi. Todėl čia tepaminėtinas vien faktas, jog į Helsinkio popierį pateko ir tokių dalykų, kurių Maskva nenorėtų jame matyti. Iš tokių yra ir kalba apie žmogaus teises. Tai vieta, kuri gali mūsų kovai vien padėti. Svarbu, kad pajęgtumė tinkamai panaudoti ją. Pasirodo, iki dabar Kremlius nepajėgė dar sgalvoti lazdos vienu galu.

ISVADA:

- 1) Teisiniai imant, nieks mus, baltiečius, "nepardavė" Rusijai Helsinkyje.
- 2) Kovoje už savo kraštų iš-

Skaitytojų Balsai

Kosciuška buvo lietuvių kilmės

S. m. rugpičio 26 d. Naujienose su pasigėrėjimu ir dėmesiu perskaičiau J. Pr. (Juozo Pronskaus) straipsnį "Lenkai mėgsta puošti svetimomis plunksnomis". Straipsnis parašytas logiškai ir pamatuotai, jame dokumentuotai įrodinama T. Kosciuškos ne lenkiš-

laisvinimą mums ir toliau lieka tas pats kovos pagrindas, koks buvo ir prieš Helsinkį, būtent: mūsų teisė, kurią kadaise buvo ir Maskva pripažinusi mums ir kuri vėliau sulaužė ją; teisė, išdėstyta UNO chartoje ir šios organizacijos kitose teisinėse normose, kurias taip pat yra pripažinusi ir savo parašais patvirtinusi ta pati Maskva.

Taigi rėmimui teisėtų reikalavimų mums, baltiečiams, Helsinkis neišmuše iš rankų nenuginčijamus ir jokiais aktais nesugriaujamus teisinius pagrindus. Be to, kaip jau buvo sakyta, pasiknašę jo, Helsinkio, popieryje rasim ir sau tikamos medžiagos.

3) Helsinkis turėtų mums baltiečiams, būti ne koku aimanavimu, bet atgimimu kadaise buvusio ryžto vieningai kovai už atstatymą Maskvos tarpvalstybinio kriminalistų išrautų mūsų teisių.

4) Kadangi po dviejų metų vėl susirinko Helsinkio dalyviai įvertinimui ano popieriaus praktiškos naudos, tai mes, baltiečiai, turim pririnkti konkrečių faktų, liečiančių okupanto kriminalus padarytus bei daromus prieš mūsų tautiečius ir nesuderinamus su Helsinkio popierium bei kitomis tarpvalstybinėmis teisinėmis normomis, kelti jį šitą kriminalą, ne vien viešumon, bet laiku painformuoti apie jį svarbesniuosis helsinkiečius. Tegul jie pamato, jog ir čia Kremliaus žodžiai prieštariauja jo veiksmams. Be to, ir į čia reikėtų susirūti ypač su ukrainiečiais, kurie yra bene plačiau siai išvystę kovą ne vien už savo tautos laisvę bei atsisikrymą jos nuo Rusijos, bet kartu jungia ir Maskvos paverttų kitų tautų reikalą. Antra. Turėkim galvoje ir aplinkybę, jog su jais, ukrainiečiais, reikės bendrai eiti ir prieš neprietelingus lenkus, kurie, kiek tenka stebėti, nėra dar pasimokę iš istorijos ir nesirengia mokyti, bet ir toliau kalba apie grobimus svetimų žemių.

ka, bet lietuviška kilmė. Ten pat paminėta, kad Čikagos lenkų organizacijų pastangomis, Federaliniuose Rūmuose, 230 S. Dearborn St., Kosciuškos pagerbimui ir atminimui buvo atidengta žalvarinė lenta.

Perskaitęs šį puikų straipsnį, apie tą patią žalvarinę lentą prisiminiau vieną netolimos praeities gana juokingą epizodą. Beveik toje pačioje vietoje, kur dabar yra nauji Federaliniai Rūmai, prieš dešimtį metų stovėjo vienas iš architektūriškai gražiausių Čikagos vidurmeščio pastatų — tai Senasis Paštas. Čikagos lenkų pastangomis, to pastato didiosios apvalios salės sienėje 1936 metais buvo įmūryta ta pati J. Pr. minimoji paminklinė lenta su T. Kosciuškos bareljefu ir angliškų įrašų: "Tadeusz Kosciuszko born in Poland, February 12, 1746 — died October 15, 1817. Brigadier General of United States Army 1777 — 1782. Builder of West Point. Erected by Citizens of Chicago A. D. MCMXXXVI".

Rymetį einant į tarnybą, man dažnai tekdavo pro tą Kosciuškos paminklinę lentą praeiti. Vienas mano bendradarbis A. B., būdamas labai karštas patriotas ir T. Kosciuškos, kaip lietuvių gerbėjas, dėl tos lentos labai jaudindavosi. Syki tvarką prižiūrinčiam policininkui kažkur nuėjus, mano bičiulis iš paminklinę lentą užklajavo su iš anksto paruoštu plakatu: "T. Kosciuszko was born in Lithuania!" Žinoma tas plakatas už kelių minučių buvo pašalintas.

Gaila, kad šis gražus Senojo Pašto pastatas vėliau buvo nugriautas. Valdžiai pritrūkus pinigų, tuščias sklypas stovėjo gal 5 metus, kol vėliau buvo pastatytas labai daug pinigų kainavęs, neskoningas plieno ir stiklo pakaitalas.

Kalbant apie T. Kosciušką, prisimena ir muzikologijos prof. J. Žilevičiaus pasakojimas apie Elizabeth, New Jersey, dalinai lietuvių apgyventoje apylinkėje dar ir šiuo metu tebestovintį namą, kuriame 1797 m. trumpą laiką gyveno T. Kosciška. Į Elizabeth Kosciška atvyko, bėgdamas nuo Filadelfijoje prasidėjusios šiltinės epidemijos. Namo kieme dar tebestovi paminklinė lenta su atitinkamu įrašu.

(Nukelta į 5 psl.)

A. VILAINIS - ŠIDLAUSKAS

O KAS TU?...

43

Bet ir dabar tebeviešpatavo tylą ir atsakymo nebuvo. Vilties neprarasdamas, Dennis ir toliau maldavo.

— Ar ne Tu kankinamas, prikalts prie kryžiaus, tarei: "Atleisk jiems, nes jie nežino, ką daro". Tik tu vienas žinai, kad tada mano protas buvo aplemęs. Aš ne nežinojau, ką padariau... Esi taip dar jaunas ir trokšti gyventi... Atkelk tuos pragaro vartus į gyvenimą...

Vis dar toje tebesitęsiančioje tyloje Dennis pakėlė galvą, norėdamas pažvelgti į jo veidą. Jo žvilgsnis susitikio su atvira gilia jojo akių šviesa. Per visą Dennis kūną perbėgo malonus širpulis. Žvaigždžių vizija pasikartojė. Pasijuto laisvas ir atsipalaidavęs nuo žemės. Nebuvo jo širdyje jokios baimės. Jautė savyje palaikimą, atsidaso ir tuo pačiu akimirksniu išnyko regėjimas. Vyru jam pastebėjo stovint netoli celės durų. Išgirdo savo vidinį sąžinės šauksmą, kuris jam rodėsi uteinantis iš ano vyro be garso, be lūpomis tariamų žodžių.

— Kur tu eisi, mano sūnau?... Tu esi kaip Kainas, amžinai paženklinas savo brolio krauju. Visa jau žemė apgyventa žmonių giminėmis. Nėra tau vietos, kur bėpasislėpti. Visur žmonės matys tave,

paženklintą kraujo kaltės ženklų. Nebus tavo širdyje ramybės ir ten, kur tavęs niekas nepažintų, nežinotų, tu pats jausi ir žinosi, ką esi padaręs... Nors Dangus tau ir alleistų, bet žmonių tarpe, visuomet bus, kurie ne tik neatleis, bet nuolat panaujins tavo žaizdas, kad jos neužgytų. Žmogaus širdis gali būti kietesnė ir už akmenį. Nuodėmė ir po Dangaus atleidimo reikalauja atpildo. Siela, kaip auksas, nusivalo tik algaioje, asarose ir kančioje. Tik šioje celėje geriausiai gali vėl nusikaidrinti savo sielą.

Klausėsi to nuostabaus savo sąžinės, kaip Dievo, balso. Grįžo į širdį galeistis, bet kartu ir viltis, žadančią ramybę jo sielai. O jis mostelėjo ranka ir iš lėto celės durys prasiverė visu savo platumu. Peržengė jis slenkstį ir vėl durys pačios vėrėsi labai pamažu. Buvo galima to lėto laiko slinkties metu ir jam išeiti paskui jį, bet Dennis nesijudino iš vietos. Tik kai jos užsitrenkė ir girdėjosi tik atitolstančių žingsnių aidas, priško prie celės durų. Jo jau nebesimatė, bet girdėjosi tolstančių žingsnių aidas. Koridoriuje prie stalo matė sėdinčius ir snaudžiančius sargybinius. Kartą kitą pabėdė į celės duris. Kai sargybiniai pakėlė galvas, Dennis atmerkė akis ir jų paklausė:

— Ar jūs matėte jį?... Jis buvo čia... Ar jūs negirdite jojo atitolstančių žingsnių aidą?...

Sargybiniai pasižiūrėjo vienas į kitą. Ir

jiems lyg pasigirdo tas žingsnių aidas. Jie pagalvojo, kad tas atgarsys atėjo iš kurios nors celės. Vienas jų pasakė: — Tu ir vėl pradėi kliedėti. Bent kartą nusiramink. Ar nori, kad vėl tave supanciotumėm, surištumė rankas...

★

Grįžęs prie savo lovos, Dennis nusiėmė savo viršutinius rūbus, krito kniūbčias į lovą. Jį buvo suėmęs toks gaudulys, kad pačios asaros prasiveržė. Verkė taip, lyg būtų mažas vaikas. Verkė iš gilaus širdies gailėsčio, kančios geliančiai plėšomasi. Rodos, tos asaros galėjo jam nuplauti ir tą garuojantį kraujo klaną, kurį vis dar tebematė. Skausmo kankinamas, norėjo kirsti nagus, veržėsi garsus dejavimas, kurį slopino kietai prie pagalvės spausdamas burną. Jam norėjosi šaukti savo motiną, kad ji paguostų toje sunkioje liūdesio valandoje, norėjo kaip seniau, esant vaikui, nušluostyti asaras. Ir kaip dabar jis norėjo matyti savo nužudytąją auką — Džimį. Pro suspaustus lūpas, rodos, veržėsi kartūs skausmo prisiskunę žodžiai:

— Džimi, mano drauge, Džimi! Ką aš tau padariau, atmokėju už savo tokią šiltą ir amžiną draugystę. Koks aš būčiau laimingas, kad tu būtum gyvas. Žinau, tu geras ir atleistumė man. Kodėl toji paleistoji kulka nepasiklydo. Aš būčiau laimingesnis, kad ji būtų atsigręžusi į mane. Bet

TELEF. PR 5-3225

DR. ANNA BALIUNAS
AKUŠ. AUSJ. NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
2385 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEMlock 4-5849
Resid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais nuo 1-5, trečiadieniais
ir šeštadieniais 9-3 val.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicinos direktorius.
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS
Tel.: 561-4605 ir 489-4441
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
OFISAI:
1002 N. WESTERN AVE.
5214 N. WESTERN AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPECIALISTAS
2454 WEST 51st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2632 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
ir penktadienį 9-5 val. vak. Šeštadienį
ir sekmadienį 9-12 val. vak. pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Resid. telefonai: Gibson 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonais HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefonas GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Bandžiai.
Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEMlock 4-5849
Resid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais nuo 1-5, trečiadieniais
ir šeštadieniais 9-3 val.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicinos direktorius.
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

PENSININKŲ DIENOS VAKARUOSE

SAN JOSE, Kalifornija. — Vietos Seniors Centras spalio mėn. buvo numatęs 7 pensininkų ekskursijas. Penkiose iš numatytų aplankyti vietų esu jau buvęs, o šeštoji — Yuma, Tucson, Phoenix, Grand Canyon, trunkanti 10 dienų, atbaidė dėl ilgos kelionės ir kasdien sėdėjimo buse (ne mano sveikatai tai pakelti), o, be to, ir išlaidų nemažai — 206,75 dol. kelionė bus ir nakvynės, o maistui dar mažiausia šimtinė reikėtų pridėti.

Liko vienintelė — septintoji ekskursija — aplankyti Santa Rosa mieste ir už jo Sonoma vyno gamykloje.

GRADINSKAS
NAUJOSIOS
TELEVIZIJOS
BE LEMPŲ
2512 W. 47 ST. • FR 6-1998
Atid. 9-6; pirm. ir ketv. 12-8.
Sėkm. ir treči. uždaryta

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausios gėlės ir vainikai ant-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GELES VISOMS PROGOMS
Beverly Hills
GĖLINYČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. S. ERNANDES
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIOJOS SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 12:30—
1:00 v. popiet. — Šeštadienį ir
sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Telef.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

EVERY TREE IS A FAMILY TREE
Our trees and forests provide your family with many happy hours of recreation. That's why it's important to protect them from forest fires by following Smokey's ABC's: Always hold matches till cold. Be sure to drown all campfires, stir the ashes, and drown them again. Crush all smokes dead end.

Please! Only you can prevent forest fires

Sonoma Vineyards Windsor

Gamykla dviejų skyrių. Mūsų ekskursija aplankė prieš 5 metus pastatytą modernią gelžbetono pastatą, kuriame gaminamas šviesusis vynas. Apėjome bene trečiame aukšte pravestais lankytojams takais ir matėm eilių eiles didžiulių metalinių ir medinių statinių. Po to mus pavaišino įmonės gaminamu vynu (kas kokio norėjo). Baltojo vyno čia pagamina apie 430,000 galonų, o kituose pastatuose apie 2,500,000 galonų raudono, viso tat apie 3 milijonus galonų. Gamyba įsteigta prieš 70 metų. Gamykla turi 3,200 akrų nuosavos žemės, kurioje auginama 5 rūšių vynuogės.

Užkasti važiuojame į Montgomey Village — mažą prekybos centrą.

Luther Burbank sodelis Santa Rosoje

L. Burbank, gimęs 1844 m. Lancaster, Mass., tryliktojo 15 brolių-seserų būdamas 21 m. amžiaus, pradėjo verstis daržovių auginimu. Jam nusišypsavo laimė — užaugino puikias bulves (dabar vadinamas Burbank), kurias supirko vietos daržininkas, sumokėdamas 150 dol. Su šia suma, L. Burbank persikėlė į Kaliforniją, į Santa Rosa ligumą. Iš čia jis parašė saviškiams laiška, džiaugdamasis klimatu, kad visą laiką čia lyg puikus pasasaris.

Padirbėjęs kiek pas sodininkus ir susitaupes lėšų, įsigijo mažą sodininkystę, kurioje kryžiuodamas pasiekė puikių rezultatų slyvų ir kitų vaisių srityje.

Matyt, kad L. Burbanką vertino ir gerbė ir to meto "didieji", 1915 m. nusifotografavę kartu: Thomas A. Edison su žmona, Henry Ford su žmona, H. Filvestone su žmona F. P. Doyle, L. Burbank ir jo sekretorė E. Waters (vėliau tapusi Burbanko žmona).

L. Burbank mirė 1926 m., o jo žmona tebegyvena šalia sodinio esančiuose namuose.

Sodelį pilna įvairiausių gėlių, krūmų ir medžių.

Robert L. Ripley atminimui muziejus

Iš Burbanko sodelio, skersai gatvės, pajome per gražų ir puikiai prižiūrimą miesto parką (Juilliard park), kurio parkašty yra muziejus didelių gabumų ir energijos asmeniui — R. L. Ripley.

Ripley buvo žurnalistas, kartunistas, karikatūristas, sportininkas, radio pranešėjas keliatoras, keistenybių ir idomųjų ieškotojas ir rečiausių daiktų kolekcionierius. Aplankė 198 tautas — kraštus, daugiau nei 900 bet kas.

Ripley informacijos "Believe it or not" buvo spausdinamos 38 kraštuose, o skaitytojų šeima siekė 80,000,000. Priklausė Amerikos ir Anglijos geografinės draugijos. Už nuopelnus mokslo įstaigų apdovanotas garbės laipsniais.

Ripley pirmas per radio perdavė informacijas iš Londono į New Yorką 1927 m., pirmasis iš Australijos į JAV 1932 m., pirmasis iš Buenos Aires į New Yorką 1933 m.

Ripley atminimui muziejus (atidarytas 1971 m.) įrengtas buv. bažnyčios pastate, kuris buvo už poros blokų ir atvežtas iš parko pakraštį draugų ir gerbėjų lėšomis. Muziejuje yra Ripley vaško figūra, biusto skulptūra padaryta aklų skulptoriaus, daug nuotraukų iš Ripley gyvenimo, susitikimo ir pokalbių su garsiais to meto žmonėmis ir kt. Beje, bažnyčios (dabar muziejaus) gana didokas pastatas buvo pastatytas 1873-74 m. iš vieno medžio — vieno raudonmedžio.

Ripley gimė 1890 m. Santa Rosoje, mirė 1949 m. Palaidotas Santa Rosa Memorial Parke.

Iš San Jose iki Santa Rosa

Pavojingi vaistai dantims gydyti

Maisto ir vaistų administracija yra leidusi vartoti Amerikoje "stebuklingus" vaistus — nuodus dantis gydyti, kurie prasiplenkia su sveikatos nuostatais. Taip tvirtina kongr. atstovas L. H. Fountain ir keletas dantų gydytojų bei universitetų profesorius.

L. H. Fountain sako, kad maisto ir vaistų administracija — FDA jau 13 metų leidžia juos pardavinėti, juos vartoja 30,000 dantų gydytojų "armija". FDA nieko nedaranti, kad juos uždraudus vartoti. Pasak FDA, ji negalinti, nes ji remiasi įstatymais, bet ne pašalinę nurodymais. Valsitija, kaip Kalifornija, ir Australija, Norvegija bei Švedija yra jau juos uždraudusios.

Dr. Howard Martin, iš Georgetown universiteto liudija, kad FDA prasiplenkia: jei rastųsi "politinis spaudimas", galima būtų šis klausimas išjudinti. Tuomet kongr. atstovas Gilbert Gude iškėlė į viešumą šį klausimą ir išjudino tyrinėjimą.

Dantų gydymo praktikoje, paprastai dantistas stengiasi išgelbėti dantį jį gydymas. Šis metodas yra palyginti konservatyvus ir saugus, bet brangus. Prieš 30 metų šveicarijos dantų dr. Angelo Sargenti išdirbo kitą metodą, kuris yra pigus, bet, kaip dabar pasirodo, kenksmingas. Mat vartojamas vaistų mišinys, kuris nuodingas: susideda iš švino, balzamų skystis ir kitko, kurie gali pasiekti svarbius kūno organus ir įsikverbtį į kaulų smegenis.

Dr. Sargenti ir kiti tų vaistų gynėjai sako, jog buvo padarytas bandymas su vienu šuni-

100 mylių, o iki aplankytos vynu gamyklos dar 8 mil., viso tat (su grįžimu) sukorėm 216 mil. Kelionė bus kaštavo 6 dol.

Ties Santa Rosa, šoferio pakanti; nustebome didelėje lentoje tokiu skelbimu: We buy "junk" and sell antiques (žemiau, rodos, sakė prekybos adresas, tik mes nebespėjome perskaityti) Ties, pasakius, Kalifornijoje veik kiekvienoje gyvenamoje vietovėje ir pakelėse pilna senienų (antikvarų) ir suvenyrų krautuvių.

S. Šurkus

Kaip tikrai ten yra su čiurolinio galerija

Vienas geras Naujienų skaitytojas ir bendradarbis iš Amerikos Tolimųjų Vakarų rašo:

Man, kaip buvusiam čekagiškiui, neabejau ar yra dvi čiurolinio galerijos (Jaunimo Centras ir kurio tai banko patalpoje), ar viena su visu turto persikėlė į banko patalpas?

Būtų idomu taip patirti iš striugos žinutės Naujienose. Su geriausiai linkėjimais S. Š.

mi ir susilaukta patenkintam rezultatų, atsisakant tolimųjų tyrinėjimų. Priešingi kritikai juokaudami sako, kad žmogus yra geriausias "gyvulytis" tyrinėjimų tikslams. V.

KOSCIUSKA BUVO LIETUVIŲ KILMES

(Atkelta iš 4 psl.)

Čikagoje gyvenęs ir prieš kelis metus miręs teisininkas Antanas Juknis 1966 m. buvo parašęs ir savo lėšomis išleisęs anglų kalba 16 psl. knygelę pavadinimą: "Taddeus Kosciuszko, the Champion of Freedom". Šioje knygelėje A. J. taip pat įrodinėja lietuvišką T. Kosciuskos kilmę.

Apie T. Kosciuską ir jo lietuvišką kilmę bei žygius gana plačiai aprašyta LE XII, psl. 471 — 478, Encyclopaedia Lituanica III t., psl. 168 — 71. Deja, Mažonoje Liet. Tarybinėje Ensiklopedijoje II t., psl. 195 apie T. Kosciuską teuzsiminta tik keliais sakiniais, ir pažymėta, kad jis buvęs "lenkų nacionalinio išsivadavimo veikėjas".

Kosciuskos garbei, prie Kroskuvos lenkai yra supylę didžiulį paminklinį kalną, tapusį lauline šventove. Australijoje Kosciuskos vardu yra pavadintas vienas kalnas. Daugelis lenkiškų ir lietuviškų organizacijų Amerikoje buvo pasivadinę Kosciuskos vardu. Jo vardą 1930 m. pasivadino ir Amerikos Lietuvių Legionas pastas New York'e, pažymint, kad tai buvęs "pirmas lietuvis karys Amerikoje".

Gera, kad lenkai ir amerikiečiai T. Kosciuską gerbia. Tik negerai, kad lenkai savinasi jo lietuvišką kilmę. Mes lietuvių čia esame iš dalies patys kalti, kad neužbėgome įvykiams už akių, o galimės, kai faktas jau yra įvykęs. E. J.

JEI "NAUJIENAS" TU SKAITYSI, TAI IR KITAM PASAKYSI, KAD JOS RAŠO TIKRĄ TIESĄ — SKLEIDŽIA SVIESĄ.

Susirinkimų PRANEŠIMAI

— Lietuvių Brighton Parko Moterų Klubas susirinkimas įvyks lapkričio 6 dieną 7:00 val. vak. Vaicaičio salėje, 4258 S. Maplewood. Narės prašomos gausiai dalyvauti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti ir pranešimų išklausyti. Po susirinkimo bus valės. E. M. McNamee, nut. rast.

— Ervilko Draugiško Klubas narių susirinkimas įvyks lapkričio 5 d. trečiadienį, 7:30 val. vak. Vaicaičio svetainėje, 4258 So. Maplewood Ave. Po susirinkimo bus valės. Bernice Zengulis, fin. rast.

At least one car maker, Sweden's Volvo, is urging drivers to try an experiment in order to increase seat belt usage. For the next twelve trips you take in a car, wear the lap/shoulder belt, or seat belt if that's all that's available. The folks at Volvo hope belt usage just might become a habit.

The company was the first to provide the one-piece lap/shoulder belts in its cars as standard equipment back in 1969. Since then, research has shown lap/shoulder belts offer remarkable protection in traffic accidents. In fact, one study of over 28,000 accidents in Sweden showed no fatalities at all in crashes up to 60 miles per hour when the occupants were wearing lap/shoulder belts. On the other hand, there were fatalities in crashes as slow as 20 miles per hour when the victims were unbelted.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Su mumis Viešpatis, mūsų Dievas, kuris yra mūsų padėjėjas, ir jis kovoja už mus". — 2 Kron. 32:8.

Kuomet stipriausieji mūsų priešai pradeda mus nugalėti, kaltinti ir niekinti Viešpatį ir jo padėjėjus, tuomet reikia kuo tvirtiau laikytis prie Viešpaties ir pasitikėti jo pažadais. Mūsų pačių prityrimai liudija, kad stipriausieji ir iškilniausieji Dievo žmonės, kuomet patenka į aštriausius ištyrimus, turi progos šauktis į Viešpatį, nes žino, kad jis gelbės jiems, padrąsins ir sustiprins, kad galėtų pasipriešinti pasauliui ir sėtonai. Jie žino, kad didesnis ir galingesnis yra tas, kuris yra su mumis, negu visi kiti, kurie yra prieš mus. Jei jis yra su mumis, kas gali prieš mus atsilaukti?

Kas antrą antradienį Sophie Barcus radijas skelbia Švento Rašto tyrinėjimo aiškinimus.

Via! Žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mirties? Į tą klausimą atsako knygučių "Viltis po mirties", kurių gausių nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET,
CHICAGO, ILLINOIS 60629.

ŠV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS
AIKŠTE TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
MAŠINŲ VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

NARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYCIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3334 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Lietuvių Literatūros Istorija II

Pranas Naujokaitis: LIETUVIŲ LITERATŪROS ISTORIJA, II tomas. JAV LB Kultūros Tarybos leidinys nr. 2, 1975 m. Tiražas 1,000 egz., kaina \$10. Spaudos darbus atliko VI. Vijeikio spaustuvė Čikagoje. Ketvirtąjį dalis: Posūkis estetinė ir naujų kelių ieškojimo linkme (1907–1928 m.). Solidi, 9x9 nykščiu (coliu, inč) formato, kietais viršais tvirtai įrišta, su paausintais įspaudimais 582 puslapių knyga, kai kurių autorių foto nuotraukomis pailiusuota.

Darbas bemažo milžiniškas, padarytas su meile ir savo srities patyrusio pasiūventelio. Aprašyti apytiksliai skaičiuojant apie 115 autorių su jų parašytų veikalų pavadinimais ir aptari-

mais, kruopščiai surinktais iš Lietuvių Enciklopedijos, įvairių autorių veikalų ir žurnalų bei laikraščių. Vardynė suminėta po kelis ir keliolika kartų apie 550 rašytojų su lietuvių literatūra kaip bendra turėjusių lietuvių ir kitataučių. Autoriai suklasifikuoti ir suskirstyti ne pagal laikotarpį, o pagal epochas ir literatūros kryptis. Pavyzdžiui, lietuvių literatūros istorijos laikotarpį, apimančią tarpą dar prieš I Pasaulinį Karą ir pirmąjį nepriklausomos Lietuvos dešimtmetį įeina "Dar tradicinių — senųjų mūsų literatūros kelių" ejuosieji, pradedant A. Dambrausku Jakštu, Lazdynų Peleđa, Šatrijos Ragana, Pušaitė, Juozu Tumū-Vaižgantu ir

Vydūnu. Seka pirmieji esatėnės krypties poetai pomaironė epocho, tokie kaip Motiejus Gustaitis, Zigmas Gelė Gaidamavičius, Liudas Gira; kritikai, k. a. Juozas A. Herbačiauskas, Stasys Šilingas, Vytautas Bičiūnas ir visa plejada iškiliųjų — Vienuolis, Vincas Krėvė, Lindė Dobilas, Šeinius, Savickis, Vaitkus, Petras Vaičiūnas, Faustas Kirša, Balys Sruoga, Kazys Binkis ir kiti keturviejininkai; Butkų Juzė ir kiti proletariniai rašytojai (jų pririnkta iki 17). Knygos XXVI—XXIX skyriai skirti scenos veikalų autoriams, rašiusiems mėgėjų teatrui, vaikų ir jaunimo literatūros kūrėjams, dar keliems šio laikotarpio literatams ir literatūros kritikams bei vertėjams, baigiant Povilu Gaudium.

Tik pačią knygą paskleidęs, o dar geriau — paskaitęs pradeda suprasti, kaip artima ir savąji yra; tai panteonas, kuriame ir dar gyvieji, ir jau amžinai iškeliausieji susitinka (dvasioj), buvę geri pažįstami ir artimi vienoje šeimoje — kuryboje, kuri yra nemari. Gaila, kad knygos išleista tik vienas tūkstantis.

ANGLŲ NOVELĖ. Anglų Rašytojų Novelių Antologija. Sudarė Povilas Gaučys. Buenos Aires 1974. Spaudė "Laiko" spaustuvė Mendoza 2238, Avellana. Buenos Aires — Argentina. Tai iš parinktų 22 anglų žymiausių rašytojų po vieną novelę (tik Katherine Mansfield dvi novelės — Puodukas arba to ir Užsidedant vienuolės šydą) sudaryta b60 puslapių solidi knyga. Kad vertėjas yra ne tik aukštai kvalifikuotas vertėjas darbu, bet ir geras poetas estetas, žino kiekvienas kas yra skaitęs ispanų poetų Povilo Gaučiaus lietuvių kalba vertimus.

Kad jam ir anglų kalba yra "nesvetima", rodo šis leidinys ir šio leidinio introdukcijoje pastebėjimas, kad rašytojas Povilas Gaučys... daugiausia pasišvenčia vertimo darbu. Yra išvertęs lietuvių kalba labai daug veikalų. Po Anglų Novelės yra paruošęs spaudai dar sekančius vertimus: Ispanų novelė. Antologija, Amerikiečių novelė. Antologija; Portugalų novelė, Antologija. H. Melville: Moby Dick (Baltasis banginis). Romanas. P. Bajora. Jūrininko nuotykių. Romanas. P. A. Alarcon: Trikampė skrybėlė. Romanas.

Rašytojas P. Gaučys yra jau išleisęs dvi savo verstas: Pietų Amerikos rašytojų novelių antologiją "Pietų Kryžiaus Padangėje (1953) ir du romanus: Romulo Gallegos: Laukinė moteris; Miguel de Unamuno: Vietos aistros istorija; J. E. River: Amazonės džiunglės (1974), o dar du romanus "R. L. Stevenson: Dr. Jekylis ir mr. Hydas ir Miguel de Unamuno: Vienas aistros istorija spausdintos dar tik "Draugo" atkarpoje.

Šioje Anglų Novelės knygoje telpa šių anglų novelių veikalai: po vieną Charles Dickens, William Morris, Richard Garnett, Thomas Hardy, William Henry, Hudson, Robert Louis Stevenson, George Moore, Oscar Wilde, Joseph Conrad, Mary Coleridge, William Wymark Jacobs, Rudyard Kipling, Herbert George Wells, John Galsworthy, H. H. Munro Saky, Walter de la Mare, Gilbert Keith Chesterton, William Maugham Somerset, David Herbert Lawrence, Mansfield Katherine ir Liam O'Flaherty. Dar primintina, kad prie kiekvienos novelės yra ir trumpa autoriaus biografija, taip, kad šią knygą perskaitęs turės pakankamai aiškų supratimą (skerspūvį) apie anglų literatūrą.

Savo įvade knygos autorius rašo: "Visų šių ir kitų čia nepaminėtų rašytojų novelės pasiekė tokio aukšto tobulumo laipsnį kaip jokio kito literatūrinio žanro. Po I Pasaulinio Karo novelė Anglijoje iškilo ir pirmąjį kartą. Leidėjai ir redaktoriai skatina rašytojus premijomis, kasmetiniais novelių rinkiniais ir specialiomis antologijomis; jų vaiduoklių, gyvulių, sekių ir kt. Dabartinis metu Anglija išgyvena novelės aukso amžių".

"Anglų Novelės" kaina nepažymėta. J. Pr.

New Yorko miesto meras Abraham Beame aiškina kongreso komiteto nariams suirusią miesto padėtį. Kas nors gi turi žinoti.

riai skatina rašytojus premijomis, kasmetiniais novelių rinkiniais ir specialiomis antologijomis; jų vaiduoklių, gyvulių, sekių ir kt. Dabartinis metu Anglija išgyvena novelės aukso amžių".

"Anglų Novelės" kaina nepažymėta. J. Pr.

Našlių klubo veikla

Šiais metais spalio 12 dieną puikiai paruoštoje salėje, į kurią įėjus tuojaus pakilo nuotaika, įvyko klubo tradicinis pokylis. Pačiam bankete, prie gero maisto ir malonaus, mandagaus patarnavimo, gėrėjos gausūs ir puošnūs svečiai, ir nariai.

Prieš pradėdant pokilį, pirminkė Anna Condux tarė padėkos žodį talkininkams ir pasveikino gausių svečių kiekį. Garbės svečių buvo pristatytas "Naujiųjų" redaktorius Martynas Gudelis, kuris buvo pakviestas praveisti programą, kuri įvyko puotai jau pasibaigus.

Puotos metu grojo šaunus J. Joniko orkestras išpildydamas melodijas įvairių kompozitorių. Meninę programą pravedęs redakt. Gudelis savo kalboje pasibrazė, kad našlių ir našliukų klubas jau seniai veikia ir yra gerai administruojamas dabartinio klubo narių — valdybos, lygiai taip, kaip buvo administruojamas buvusio klubo valdybos. Po to buvo pristatyti garbės svečiai: pirmas 15 (ward) apskričio senėnas (aldermanas) p. Anderson ir p. Juknis. Atstovai tarė žodį.

Vėliau pristatė klubo valdybą, kuri susidaro iš sekančių asmenų: pirminkė Anna Condux, vicepirminkė Julė Sačauskas, išdininkas Jonas Jonikas, sekretorė V. Cinka, kasos saugotojas K. Krikštūnas. Visi valdybos nariai tarė žodį ir dėkojo svečiams už atsilankymą ir našlių tradicinį pasisvečiavimą — banketą.

Baigiant meninę dalį, M. Gudelis palinkėjo visiems linksmai praleisti laiką.

V. Cinka, koresp.

TRUMPAI

— Vytautas Gudaitis, Toronto, Ont., Canada, atsiuntė 10 dol. Naujiųjų paramai per jį aplankiusį švogeri Igną Slapsinską iš Gage Parko apylinkės. Ten pat gyvenantis J. Maziliauskas dar prieš Kanados paštininkų streiką, pratešdamas prenumeratą, atsiuntė penkine. Naujiuosius dėkoja p. Gudaičiui ir p. Maziliauskui už geras linkėjimus ir už dovanas.

— Juozas Miskelevičius iš Bridgeporto apylinkės lankėsi reikalais Naujienose ir, vertindamas jų darbą, įteikė dešimkę. Tos apylinkės tautietis užsisakė Naujienas 3 mėn.

— Ponia J. Stanaitienė iš Marquette Parko apylinkės kiekvienais metais paremia Naujienas. Šiomis dienomis ji lankėsi administracijoje pratešti prenumeratą ir kartu su gerais linkėjimais įteikė 11 dol. auką. Petras Lengvinas iš Union Pier, Mich., įte-

PERSONAL
Asmenų ieško

REIKALINGA PATIKIMA MOTERIS prižiūrėti sergančią porą, tvarkyti jų butą ir gaminti jiems maistą 6 dienas savaitėje. Tel. WA 5-4867.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

5 ROOM FLAT FOR RENT. 1st floor. elderly couple, or 2 children. or less. 1454 N. WIELAND, 1600 North. Call MO 4-1216.

kė 4 dol., o V. Valkavickas iš Marquette Parko įteikė 2 dol. Visiems nuosirdus dėkui.

— Romualdas J. Nakas baigė Michigan universitetą magistrų laipsniu išgydamas bibliotekininko specialybę. Jis buvo aktyvus studentų ir jaunimo organizacijose, priklausė šilainės tautinių šokių grupei. Pakviestas bibliotekos vedėju, Ontanagan, Mich. Jis yra žinomas lietuvių spaudos bendradarbių žurn. Alfonso ir Bronės Nakų sūnus.

— Ponia Elena Szmids, Miami Beach, Fla., jau gavo vertingą kalėdinę dovaną — metinę Naujiųjų prenumeratą nuo savo mielo sūnaus dr. Vytauto Kilikonio, gyv. Mt. Prospect apylinkėje. Naujiųjų vadovybė dėkoja dr. Kilikonui už tokį dovanos parinkimą savo mamytę poniai Elenai ir kartu su juo siunčia nuosirdžiausius linkėjimus.

— Euphrosine Mikužūtė viena iš pirmųjų užsakė visą stalinę 10 asmenų Naujiųjų ruošiamam Felikso Vaitkaus minėjimo bankete lapkričio 16 d. Polonia Grove salėje. Taip pat užsisakė vietas Juozas ir ponija Kapačinskai, Stanley ir ponija Balzekai, Petras ir ponija Vilkeliai, taip pat Normanas ir ponija Buršteinai. Rengimo komisija maloniai kviečia visus dalyvauti bankete ir vietas rezervuoti iš anksto.

— "Pelių Žiburėlio" literatūrinės valandėlės pradeda naują darbo sezoną rytoj, ketvirtadienį, lapkričio 6 d. Iš Balio Sruogos jaunystės eilėraščių rinkinio "Dievų Takais" skaitys aktorai Irena Nivinskaitė - Jonynienė ir Jurgis Blekaitis. "Pelių Žiburėlis" girdimas Margučio radijo bangomis tarp 2-3 val. p. p.

— Juozas Šmotelis ir jo dukra ponija Lillian Burns kartu su artimaisiais dalyvaus Naujiųjų ruošiamam bankete ir, pilnai supradami rengėjų darbą, jau užsakė 10-čiai asmenų stalą. Daugeliui ilgamečių skaitytojų bei lietuviškos veiklos veteranų bus proga pasimatyti su vienu iš pagrindinių pirmojo lietuvių dienraščio steigėjų, kuris dar ir dabar aktyviai bendradarbiauja savo vienietelio ypatingo stiliaus rašiniais lietuvių rašytoje. Rengėjų komisija dėkoja jiems už ankstyvą rezervaciją, tuo suteikiant galimybes tinkamiau planuoti svečių priėmimą ir aptarnavimą.

— Reg. L. B. vadovybė per Andrių Juškevičių rezervavo du stalus Feliksui Vaitkui skridimui per Atlantą sukafties bankete, kurį rengia Naujienos lapkričio 16 d. Taip pat užsakė vietas Vladas Bražionis iš Brighto Parko apylinkės. Svečiai ir viešnios maloniai kviečiami dalyvauti ir prašomi rezervuoti vietas grupėmis arba pavieniai kreipiantis į Naujienas arba skambinant administratorei Kristinai Austin, tel. 421-6100.

— Laikraštinko W. Anderson ir kongresmano E. Derwinski daug lietuvių nusipelnusių, pagerbimo banketas bus lapkr. 22 d. Pick-Congress viešbuty. Rengia Alta. Bilietai gaminami Altos būstinėje, 2608 W. 63rd St., tel.: 778-6900. (Pr.)

"NAUJENOS" KIEKVIENO LIETUVIO DRAUGAS IR BŪČIULIS

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavimui

PASKOLO PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS.

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS - VALDYMAS - NOTARIATAS - VERTIMAI

[VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVIČIUS - BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

3 BUTŲ IR BIZNIO PATALPA, 50 pėdų sklypas, Brighton Parke. Mūrinis namas, nebrangus, reikia skubiai parduoti.

5 PO 5 MORINIS - MEDINIS. \$1100 mėn. Prašo \$50,000. Marquette Parke.

10 BUTŲ MORINIS. Nauji įrengimai. Labai geros pajamos. Savininko paskola. Labai geras namas. Reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS REALTY
Insurance. Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

— Naujienas galima užsisakyti telefonu, skambinant administracijai darbo valandomis. Taip pat kviečiama skambinti arba rašyti prašant siųsti susipažinimui. Platinimo vajeus proga Naujienos yra siunčiamos susipažinimui 2 savaites nemokamai pagal gautus pagedavimus ir galimų skaitytojų adresus.

(Pr.)

— Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo konfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavergtiesiems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantų ir palikti įvairių tipų bendradarbiavimų visiškoje laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politikos laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio jubiliejiniais metais padvigubinti skaitytojus.

(Pr.)

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave
Chicago, Ill. 60632, Tel. YA 7-5980

Didžiausias kailių pasirinkimas
pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA
Tel. 263-5826 (jstaigos) ir 677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

SKAITYK IR KITĄ PATARK
SKAITYTI DEMOKRATINĮ DIENRAŠTĮ "NAUJENAS"

MUMS GERAI KARTU

1½ AUKŠTO, blizga, švarus 20 metų mūras, 7 kamb., 4 miegam., valgomas, 2 vonios, žuolė medis. Irenas beismanas, 2 auto garažas. Graži gatvė, Marquette Parke. \$26,000.

2 BUTŲ MEDINIS, 2 auto garažas. Reikia specialisto ranku pataisyti. Marquette Parke. \$13,000.

MODERNUS 4 BUTŲ mūras ir 2 auto mūro garažas. Atskiri šildymai. Cent. air cond. Arti Marquette High. — \$45,500.

1½ AUKŠTO NAMAS ir 2 auto garažas. Arti bažnyčios ir parko. — \$18,000.

1½ AUKŠTO 2 BUTŲ 19 m. mūras ir 2 auto garažas. Kambarys sausam beismonė su patogumais. Pušų medžio portūs. \$32,000.

2 BUTŲ 19 M. MŪRAS. Mūro garažas. Nauji atskiri šildymai. Air cond. Karpetos. Irenas beismanas. Per mėnesį gaunate butą. Arti parko. \$35,700.

8 BUTŲ MŪRAS, naujas gamt. šildymas, nauja elektra, alumin. langai. \$15,000 metinių pajamų. Arti mūsu. \$71,700.

Valdis Real Estate
2625 West 71st St. Tel. RE 7-7200

BUD'S REAL ESTATE
PIRKSI — PARDOUSI — NUOMOSI
IIVAIROS DRAUDIMAI

Maloniai jums patarnaus

BALYS BUDRAITIS

4369 ARCHER AVE., CHICAGOJE
Tel. 254-5551

LEMONTO APYLINKĖJE
135-TH IR ARCHER AVE.
Tel. 257-5861

M. A. SIMKUS
Real Estate, Notary Public,
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių liksvėtimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau menus visu rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir šilum rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

— R. KANSE persikėlė į naujas patalpas — 4607 So. Whipple St., Chicago, Ill. 60632. Hefef. 927-9112.

HOME INSURANCE
Call Frank Zapolski
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654

Safe Turn-Alarm! Double-Door!

D E M E S I O
62-80 M. AMZIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$64 pusmėnuo automobilio Liability apdraudimas.

Kreipkitės
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Telef.: REPUBLIC 7-1941

SKAITYK IR KITĄ PATARK
SKAITYTI DEMOKRATINĮ DIENRAŠTĮ "NAUJENAS"

SKAITYKITE NAUJENAS

6 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — WEDNES, NOVEMBER 5, 1975